

- Kas ir autortiesības? ● Kādi ir autortiesību veidi?
- Kas ir blakustiesības? ● Kā es varu legāli izmantot citu autoru darbus?

9. Izlasi dažādu autoru literāros darbus! Raksturo darbu pārstāvētā literārā virziena pazīmes un liriskos varoņus/tēlus! Izskaidro un pamato, kā vari izmantot kādu no šiem darbiem, ievērojot autortiesību normas!

ES

*Ja es kontrolēju savu iekšējo orgānu darbību,
tad tas vēl nenozīmē, ka man tādu vispār nav.
Joprojām aknas, plaušas un nieres riņķo ap
manu sirdi, zvēro un deg.*

*Daudz mazu zvaigžņu pukst manī
dzalkstīdamas, šūpojas, krīt. Un tad es
palieku slims. Istabā lēni mainās gaisma un
tumsa. Jūtu – daudz mazu pilsētu riņķo ap
Rīgu spiegdamas, drebinādamās salā.*

*Ik mirkli es zaudēju milzīgu daudzumu
enerģijas un siltuma. Tāpēc gribu, lai tu
lēzenos lokos riņķo ap mani.*

(KĀRLIS VĒRDIŅŠ)

*Es esmu es pats
Es esmu pīlādzis.
Ap mani uguns ķekariem
Pasaules strīdīgie domu strazdi
Salaizās baros.
Kādēļ tu gribi
Ozolu zīles kārt manos zaros?*

*Es esmu kartupeļa zieds.
Kādēļ tu gaidi no manis
Neļķu un rožu dvesmu?
Kādēļ tu gaidi,
Lai es neesmu tas, kas es esmu?*

*Mans, kā tu saki, puiciskais skats –
Tas esmu es pats.
Mans pirmais sirmais
Un pēdējais sirmais mats –
Tās nedzēšamās slāpes,
Tas neremdināmais dvēseles bads
Un ātruma prieks,
Un apstāšanās sāpes –
Tas esmu es pats.*

*Pie tavām kājām es neesmu kritis,
Caur tavu mīlu es neesmu cēlies –
Ko tu no manis vēlies?*

(IMANTS ZIEDONIS)

PATS

*Priekš citiem darbodamies, attīsti
Pats savus spēkus negurstošā karā –
Un mūžīgs darba lauks būs tavā varā
Un mūžam jaunots spēks un ieroči.
Bet sargies būt kā nabadzīgie garā,
Kas, sevi projām sviežot, laimīgi –
Uz tevi splanis un samīs tevi barā.
Pats cīnies, palīdz, domā, spried un sver,
Pats esi kungs, pats laimei durvis ver.*

(RAINIS)